

ALAKOULUIKÄISTEN ITSESÄÄTELYTAIDOT JA NIIDEN TUKEMINEN MONIAMMATILLISELLA YHTEISTYÖLLÄ

Reija Jyrkinen
KT, erityisopettaja

VIPU 2.0
YHDESSÄ, MONIALAISESTI
25.3.2025

TAUSTAA:

- Työ laaja-alaisena erityisopettajana
- Itsesätelyn vaikeudet lisääntyneet
- Opettajat neuvottomia ja uupuneita
- Moniammatillinen yhteistyö omana työtapana
- Väitöskirja syyskuussa 2024:
Haasteesta harjoiteltavaksi taidoksi:
Alakouluikäisten oppilaiden
itsesätelytaidot ja niiden tukeminen
moniammatillisella yhteistyöllä

TUTKIMUKSEN AINEISTO

- Syksy 2017 – kevät 2018
- 10 suomalaista koulua
- N=54
- 2 tutkijaa keräämässä aineistoa
- Laadullinen, aineistolähtöinen
- Alkuhaastattelut, 5 ryhmätapaamista, loppuhaastattelut (osa kehittämistutkimusta)
- Videoitua aineistoa 97 h, litteroitua aineistoa 103 sivua

ITSESÄÄTELYN MÄÄRITTELYÄ

- Kehittyy aikuisuuteen asti
- Ulkoisesta säätelystä sisäiseksi
- Tunteiden tunnistaminen ja hallinta
- Käyttäytymisen säätely
- Tarkkaavuus ja keskittyminen
- Toiminnanohjaus

MONIAMMATILLISUUDEN MÄÄRITTELYÄ

- Tehokas monen henkilön välinen prosessi, joka mahdollistaa sellaisten päämäärien saavuttamisen, joita kukaan ei saavuttaisi yksin
- Inklusiivisen opetuksen edellytys
- Koulukontekstissa psykologi, kuraattori, erityisopettaja, luokanopettaja, aineenopettajat, rehtori

TUTKIMUSKYSYMYKSET

- 1. Miten opettajat määrittelevät oppilaiden itsesäätelyn?
- 2. Miten opettajat kertovat tukevansa oppilaiden itsesäätelyn kehittymistä luokissa?
- 3. Minkälaista moniammatillista yhteistyötä koulussa tehdään oppilaiden itsesäätelyn tukemiseksi opettajan mukaan?

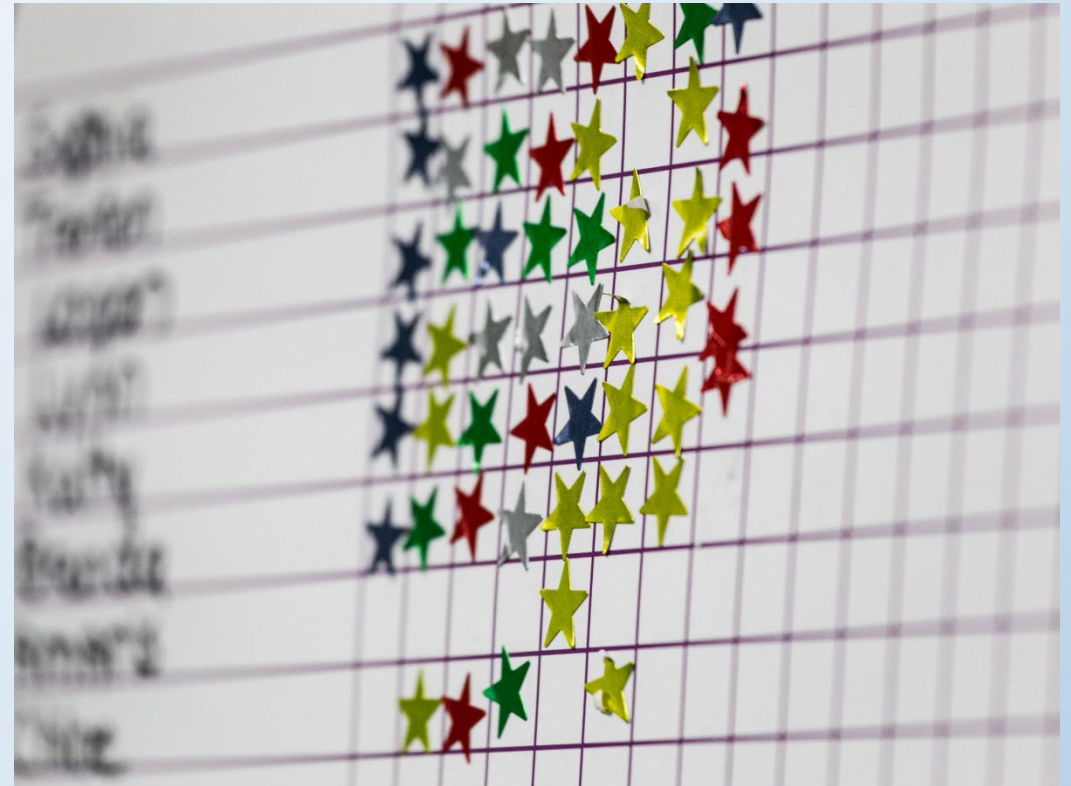
TULOKSET ITSESÄÄTELYN MÄÄRITELMÄSTÄ

- Määriteltiin vaikeuksien kautta
- Oppilaan ominaisuus, ei opittava taito
- Tunteiden hallinta ja tunnistaminen
- Käyttäytymisen säätely
- Toiminnanohjaus
- Oppimisen ongelmat
- Liikaitsesäätely
- Vaikuttaa paljon luokan toimintaan

TULOKSET ITSESÄÄTELYN TUKEMISESTA LUOKASSA

- Yksilöön, luokkaan tai koko kouluun suunnattu tuki
- Strukturointi
- Tavoitteet
- Toiminnanohjauksen tukeminen
- Toisten antama malli
- Joustavat ryhmittelyt
- Palkinnot, rangaistukset

TULOKSET MONIAMMATILLISESTA YHTEISTYÖSTÄ

- Pääasiassa opettajan ja koulunkäynninohjaajan yhteistyötä
- Opettajien välinen yhteistyö
- Tarve: tuen tarpeen havainnointi ja tukimuotojen suunnittelu
- Opettajien asenteet osittain esteenä
- Psykologeja ja kuraattoreja puuttuu, vaihtuvuutta
- Psykologien ja kuraattorien aikataulut epäselviä ja kireitä
- Toteutuu lähinnä konsultointiapuna, ei ennakoivia interventioita

MONIAMMATILLISEN YHTEISTYÖN MUOTOJA

- Konsultointi
- Oppilashuoltoryhmän tapaamiset
- Sovittelutyö
- Yksittäiset tunnit luokissa
- Kohdennettuja ryhmiä

OPETTAJIEN TOIVEITA

- Lisää moniammatillista yhteistyötä
- Lisää tietoa, miten sitä voisi toteuttaa
- Pysyvä kuraattori ja psykologi
- Kuraattori ja psykologi luokkiin mukaan
- Työnohjauksellinen hyöty yhteistyöstä
- Uusia ammattilaisia kouluihin:
psykiatrinen sairaanhoitaja,
psykoterapeutti, toimintaterapeutti,
puheterapeutti

